

Vergadering: 16 december 2014
Agendnummer: 5
Status: Opinierend
Portefeuillehouder: H. Blok
Behandelend ambtenaar K. Schuurman, 0595-447785
E-mail: gemeente@winsum.nl (t.a.v. K. Schuurman)

Aan de gemeenteraad,

Onderwerp:

Aanpak roekenoverlast 2015-2018

Voorgestelde besluit:

1. Kennis te nemen van de evaluatie aanpak roekenoverlast;
2. De aanpak roekenoverlast voor de periode 2015 t/m 2018 te continueren met inachtneming van de volgende kaders:
 - De gemeente beperkt actieve inzet ten aanzien van de door haar erkende roekenoverlast tot haar eigen terrein;
 - De inzet wordt gelimiteerd tot het daarvoor door de gemeenteraad beschikbaar gestelde budget;
3. In de periode 2015 t/m 2018 jaarlijks € 10.000,-- beschikbaar te stellen voor de uitvoering van het Roekenbeheersplan Gemeente Winsum en dit te dekken door een verlaging van het geraamde begrotingssaldo.

Inleiding

Er is geconstateerd dat er de laatste jaren een toename is van het aantal roeken en de daarvan ervaren overlast. In november 2013 is daarom het Roekenbeheersplan Gemeente Winsum verschenen. In het beheersplan is beschreven hoe overlast door roeken kan worden verminderd. In de Kadernota 2013 is hiervoor € 15.000 euro beschikbaar gesteld.

In 2014 is gestart met de uitvoering van het beheersplan. Op dit moment, november 2014, kunnen we terugblikken op het eerste jaar waarin gebruik is gemaakt van het Roekenbeheersplan Gemeente Winsum.

Samenvattend kunnen we stellen dat de aanpak succesvol is geweest. Op de in het beheersplan genoemde overlastlocaties hebben geen roeken genesteld. De keerzijde is dat het aantal nesten op andere plaatsen wél is toegenomen. Mogelijk ontstaat er in de toekomst op andere locaties opnieuw overlast.

Juridische aspecten

De Flora- en Faunawet is het wettelijk kader dat hierbij leidend is. Relevant zijn de artikelen 9 t/m 13. De kern van deze artikelen is dat in het wild levende vogels op geen enkele manier mogen worden verstoord of vernietigd. Dit geldt ook voor hun vaste verblijf- en rustplaatsen.

Met het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten (2004) is de mogelijkheid ontstaan vrijstelling te verkrijgen voor het mogen verstoren van roeken “mits er sprake is van belangrijke overlast”.

De gemeente Winsum heeft voor de periode 20 maart 2013 tot en met 19 maart 2018, onder voorwaarden, ontheffing gekregen voor de gebodsbepalingen genoemd in artikel 10, 11 en 13. Eén van de voorwaarden is dat het Roekenbeheerplan Gemeente Winsum basis is voor de aanpak.

Probleem

De aanpak is, zoals uit de evaluatie blijkt, succesvol. We willen dan ook de aanpak continueren maar lopen daarbij wel tegen een aantal zaken aan.

In de eerste plaats moet de vraag beantwoord worden wanneer er sprake is van overlast. Dit is meteen de moeilijkste vraag. Wanneer geven roeken, zoals de Flora- en Faunawet dit omschrijft, belangrijke overlast. In de wet wordt daar geen toelichting op gegeven. Het is daardoor feitelijk ook niet objectief meetbaar, iedereen ervaart het verschillend.

De moeilijkheid is te bepalen wanneer wel, en wanneer geen inzet wordt gepleegd. We beschikken hiervoor niet over duidelijke kaders.

Een afgeleide vraag zou gesteld kunnen worden ten aanzien van mogelijke andere vormen van overlast. Gaan we daar ook wat aan doen? Een ander dier dat bekend staat als veroorzaker van overlast is bijvoorbeeld de steenmarter. Wij zijn van mening dat die overlast veel minder algemeen is en bovendien beperkt blijft tot een klein gebied, meestal zelfs tot een enkele woning. Dit ligt duidelijk in de privésfeer van de individuele burger.

Het is niet zo dat de gemeente als enige “eigenaar” is van door roeken veroorzaakte overlast. Binnen de gemeente zijn er meerdere partijen betrokken. Naast de gemeente zijn dat haar inwoners. Roeken nestelen immers niet alleen op gemeentelijk terrein.

Daarnaast betreft het soms vooral een persoonlijk belang. Een belangrijke conclusie is dat de gemeente daarmee niet alleen verantwoordelijk is voor de aanpak van overlast. De praktijk leert dat inwoners vaak wel verwachten dat de gemeente het initiatief neemt en het liefst ook de oplossing voor haar rekening neemt. Er is weliswaar een aantal vrijwilligers die zich inzet maar dat staat niet in verhouding tot het aantal klachten.

Er is tot dusver vrijwel geen onderscheid gemaakt in verantwoordelijkheden. Dit is mede de oorzaak van de toenemende vraag naar maatregelen.

Door het ontbreken van kaders bestaan er geen uitgangspunten waar de inzet op gebaseerd is en daarmee zijn de kosten onvoorspelbaar. Welk verzoek willig je in, en welke niet?

Het benodigde budget zal naar verwachting, evenredig aan de toenemende vraag, stijgen. In de kadernota 2013 is voor de uitvoering in 2014 € 15.000 beschikbaar gesteld. De uiteindelijke kosten bedragen in 2014 € 28.000.

De meerkosten zijn gedekt door een beroep te doen op het budget uitbesteed werk groen. De hierdoor ontstane overschrijding is in de 2de Bestuursrapportage 2014 (BeRap-2) verantwoord.

Het is duidelijk dat, bij ongewijzigde uitvoering, het in 2014 bestede bedrag in de komende jaren zelfs niet toereikend zal zijn.

Roeken vormen een grensoverschrijdend probleem. Maatregelen die we nemen kunnen effect hebben op onze buurgemeenten en omgekeerd geldt dit uiteraard ook.

Doelstelling en randvoorwaarden

Op basis van de evaluatie willen we de doelstelling en de randvoorwaarden aanscherpen.

De gemeente Winsum wil door roeken veroorzaakte overlast voorkomen en beperken wanneer zij dit erkent als "belangrijke overlast".

Voorwaarde hierbij is dat verantwoordelijkheden komen te liggen waar ze naar onze mening horen. Wanneer de herkomst van overlast zich op gemeentelijk terrein bevindt zal de gemeente actie ondernemen.

Omgekeerd voelt de gemeente zich niet verantwoordelijk voor ervaren overlast waarvan de oorzaak zich op privéterrein bevindt. Dit geldt ook voor de daarmee gemoeide kosten.

De problematiek is grensoverschrijdend. Het kan niet zo zijn dat een maatregel het probleem elders vergroot.

Mogelijke maatregelen en oplossingen

Niets doen vinden we geen optie. Door het aanvragen van een ontheffing hebben we immers erkend dat er overlast is.

Dit betekent niet dat het in alle gevallen de directe verantwoordelijkheid van de gemeente is. Wanneer de herkomst van, door de gemeente erkende, als overmatig benoemde overlast zich op gemeentelijk terrein bevindt, kan zij op basis van het Roekenbeheersplan Gemeente Winsum actie ondernemen. De verkregen ontheffing geeft daartoe tot 19 maart 2018 de mogelijkheid.

Privé-eigenaren en overige inwoners van de gemeente Winsum kunnen we ondersteuning bieden door ze voor te lichten en te voorzien van instructies hoe ze zelf de overlast kunnen aanpakken. Dit kan in de vorm van een brochure of een voorlichtingsbijeenkomst. Daarnaast is het mogelijk inwoners van onze gemeente te faciliteren door het beschikbaar stellen van hulpmiddelen.

De vrijstelling biedt geen ruimte voor een andere aanpak als beschreven in het Roekenbeheersplan Gemeente Winsum! Het staat een individuele eigenaar overigens vrij zelfstandig een ontheffing aan te vragen.

Bij maatregelen met mogelijk effect op buurgemeenten zal daarover overleg plaatsvinden.

Aanbevelingen en evaluatie

De aanbevelingen uit het evaluatierapport zijn vooral praktisch van aard. Daarnaast wordt de suggestie gedaan omwonenden te betrekken bij het proces van verstoren en verjagen.

Het Roekenbeheersplan verandert niet. De aanpak blijft in praktische zin gelijk. Het verschil is dat de inzet gelimiteerd wordt tot het beschikbare budget. Er zullen steeds keuzes moeten worden gemaakt waar wanneer welke inzet gepleegd wordt. De kaders worden daartoe aangescherpt. Het budget wordt gebruikt om overlast die ontstaat op ons eigen terrein tegen te gaan. Burgers faciliteren we door voorlichting, advisering en het beschikbaar stellen van onze hulpmiddelen.

Bovenstaande kan van invloed zijn op de ontwikkeling van overlast. De mate waarin bewoners zelf actief meedoen en de ontwikkeling van de roekenpopulatie zijn belangrijke factoren. Onderdeel van de voorgestelde aanpak is het blijven monitoren van overlastlocaties. Via de reguliere verantwoordingsmomenten rapporteren we de voortgang. Als er aanleiding is de aanpak en of het budget te wijzigen komen we daarmee terug naar de gemeenteraad.

Op basis van de evaluatie stellen we voor de aanpak te continueren met inachtneming van de volgende kaders:

1. De gemeente beperkt actieve inzet ten aanzien van de door haar erkende roekenoverlast tot haar eigen terrein. De inzet wordt gelimiteerd tot het daarvoor door de gemeenteraad beschikbaar gestelde budget;
2. Privé-eigenaren en overige inwoners worden informatie en faciliteiten aangeboden waarmee ze zelf de ervaren overlast kunnen aanpakken;
3. De gemeenteraad wordt gevraagd in de periode 2015 t/m 2018 jaarlijks € 10.000,-- beschikbaar te stellen voor de uitvoering van het Roekenbeheersplan Gemeente Winsum en dit te dekken door een verlaging van het geraamde begrotingssaldo.

Financiële consequenties

De jaarlijkse kosten voor gemeentelijke inzet zijn geraamd op € 10.000,--.
Hiervoor bestaat geen dekking in de bestaande budgetten. Gezien de looptijd van de ontheffing is het logisch te veronderstellen dat, gedurende deze periode, dit bedrag jaarlijks nodig is.

Communicatie

Er zijn voor wat betreft de aanpak van roekenoverlast verwachtingen gewekt.
Met dit voorstel ontstaat er een versoberde aanpak. Het is wenselijk de in 2014 betrokken partijen rechtstreeks te informeren.

Er is voorlichtingsmateriaal nodig om inwoners te informeren en instrueren.
De wijze waarop dit wordt aangeboden, brochures en of presentatie, zal nader uitgewerkt moeten worden.

Uitvoering

De te nemen maatregelen starten in het vroege voorjaar. Dit betekent dat met name het proces van communicatie januari 2015 moet zijn voorbereid en uiterlijk februari 2015 uitgevoerd.

Bijlagen:

Evaluatie roekenbeheersplan 2014

Achterliggende documenten:

Roekenbeheersplan Gemeente Winsum
Evaluatie roekenbeheersplan 2014

Burgemeester en wethouders van Winsum,

M.A.P. Michels, burgemeester
drs. R.J. Bolt, secretaris

Agendnummer:

Vergadering:

De raad van de gemeente Winsum;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders;

gelet op het bepaalde in De Flora- en Faunawet:

b e s l u i t :

- 1) Kennis te nemen van de evaluatie aanpak roekenoverlast;
- 2) De aanpak roekenoverlast voor de periode 2015 t/m 2018 te continueren met inachtneming van de volgende kaders:
 - a) De gemeente beperkt actieve inzet ten aanzien van de door haar erkende roekenoverlast tot haar eigen terrein;
 - b) De inzet wordt gelimiteerd tot het daarvoor door de gemeenteraad beschikbaar gestelde budget;
- 3) In de periode 2015 t/m 2018 jaarlijks € 10.000,-- beschikbaar te stellen voor de uitvoering van het Roekenbeheersplan Gemeente Winsum en dit te dekken door een verlaging van het geraamde begrotingssaldo.

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Winsum in zijn openbare vergadering van

De raad voornoemd,

voorzitter,

griffier,